

VN/824/2024
VN/824/2024-UM-9

27.11.2024

Sisäministeriö

Ulkoministeriön lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanraisuudesta sekä ampuma-aselain ja rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt ulkoministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanraisuudesta sekä ampuma-aselain ja rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta. Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Ulkoministeriö on lisäksi saanut mahdollisuuden kommentoida esitysluonnosta jo valmisteluvaiheessa.

Ulkoministeriö pitää esitysluonnosta kannatettavana.

Ulkoministeriö on muiden tahojen ohella pitänyt jo pitkään esillä tarpeellisuutta säätää kansallisella lailla siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta. Neuvoston päätöksen (EU) N:o 2014/512/YUTP 2 artiklassa kielletään muun muassa aseiden, niiden tarvikkeiden sekä myös ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden ja niiden varaosien vienti Venäjälle jäsenvaltion kansalaisten toimesta ja jäsenvaltioiden alueelta käsin. Neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 2aa artiklassa kielletään muun muassa kansallisesti luvanvaraisiksi säädettyjen komponenttien ja ampumatarvikkeiden vienti Venäjälle. Kaikki siviilikäyttöisten patruunoiden komponentit – esimerkiksi hylsy ja luodit – eivät ole tällä hetkellä säädetty kansallisesti luvanvaraisiksi eivätkä ne näin ollen sisälly pakoteasetuksen kiellon soveltamisalaan. Näin ollen kyseisten patruunoiden komponenttien viennin ei voi myöskään kohdistua rikosoikeudellisia seuraamuksia ja lisäksi tämä ei ole aiemmin mainitun neuvoston päätöksen mukaista. Tämä on selvä aukko lainsäädännössä ja ulkoministeriö katsoo sen olevan ensiarvoisen tarpeellista, että siihen nyt puututaan kyseisellä esitysluonnoksella.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ulkoministeriö
PL 176
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Ulkoministeriö
Laivastokuja 3
00160 Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

+358 2 951 6001

Faksi
Fax
Fax

+358 9 629 840

S-posti, internet
E-post, internet
E-mail, internet

kirjaamo.um@gov.fi
www.um.fi

Sen lisäksi että ehdotetulla siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudella toimeenpannaan neuvoston päätöksessä jäsenvaltioille asetettua velvollisuutta, sillä edistetään myös pakotejärjestelmän aukottomuutta ja sen tehokasta toteutumista. Kaksikäyttötuotteet ovat jo pakoteasetuksen mukaan pakotteiden alaisia Venäjälle suuntautuvassa viennissä. Tämän lisäksi, vaikka tiettyjen komponenttien vienti Venäjälle on niin sanotun Navalny-pakotejärjestelmän nojalla kiellettyä (neuvoston asetus (EU) N:o 2024/1485), komponenttien viennin luvanvaraisuudella voidaan myös estää komponenttien vienti sotilaskäyttöön toisen valtion kautta. Myös tämä tukee sitä vaihtoehtoa, että siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien vienti tulee olla luvanvaraista.

Ulkoministeriö katsoo myös yleisesti, että säätämällä kansallisesti siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta ennaltaehkäistään ja vaikeutetaan pakotepäätöksissä- ja asetuksissa asetettujen kieltojen kiertämistä.

Lisäksi ulkoministeriö katsoo, että tarve säätää kansallisesti siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta korostuu Venäjän vastaisten pakotteiden vuoksi, mutta ulkoministeriö korostaa, että asiasta on tarpeen säätää myös muiden olemassa olevien sekä tulevien pakotejärjestelmien osalta, jotta lainsäädäntö olisi aukoton pakotteiden tehokkaan toimeenpanon mahdollistamiseksi. Esimerkiksi Valko-Venäjän vastaisissa pakotteissa on vastaava tilanne kuin Venäjän vastaisissa pakotteissa – asetuksessa on kielletty niiden siviilikäyttöisten patruunoiden komponenttien vienti, jotka ovat säädetty kansallisesti luvanvaraisiksi.

Apulaisosastopäällikkö

 Markku Lampinen

Oikeudellinen erityisasiantuntija

 Annika Lindfors